

Til Utdanningsdirektoratet

Vår ref: mjuw

Deres ref:

Dato: 21.04.2020

DEL 1. HØRINGSSVAR- FORSLAG TIL ENDRINGER OM VURDERING SOM FØLGE AV FAGFORNYELSEN

Utviklingssamtale og undervisvurdering

Når kontaktlærer skal gjennomføre samtale om utvikling i forhold til kompetansemålene i fagene minst en gang hvert halvår, vil dette føre til unødig mye tidsbruk i forhold til å innhente informasjon fra faglærere. Unødvendig mye skriftliggjøring. Kontaktlæreren skal ha ansvar for å gjennomføre dialog om annen utvikling. Faglærere må ta den faglige samtalen om utvikling i sammenheng med undervisvurderingen.

Realkompetansevurdering

Skolenes landsforbund mener at det bør forskriftsfestes at skoleeier skal benytte seg av to fagpersoner ved gjennomføring av realkompetansevurdering.

DEL 2 HØRINGSSVAR OM FORSLAG TIL ENDRINGER I BESTEMMELSER OM EKSAMEN

Arbeidet i eksamensgruppen

Skolenes landsforbund setter pris på deltakelse i og arbeidet til eksamensgruppen. Vi vil påpeke vurderinger som er gjort på det som omhandler elevenes mulighet til å velge eksamen. Selv om vi ser hensikten ved å vise til sammenheng med elevers medvirkning i hele skoleløpet, mener forbundet at det kan bli problematisk dersom 10. klassinger skal selv velge eksamen. Det er en fare med at elever i grunnskolen kan gjøre at et valg som kan få konsekvenser for arbeidet med andre fag. Alle er ikke moden nok til å se konsekvensene av sitt valg. Vi mener at det likevel kan åpnes for at elever i videregående kan ha en viss påvirkning i valg av eksamen innenfor visse gitte rammer. Ved valg av fag har elevene allerede gjort et slikt valg.

Skolenes landsforbund ønsker primært at eksamen i dagens form kan avvikles og alternative vurderingsformer videreutvikles. Derfor ser forbundet også på eksamensgruppens rapport om ulike scenarier i fremtidsskolen som relevant for direktoratet og departementet å se nærmere på.

Eksamen i praktiske og estetiske fag i grunnskolen

Skolenes landsforbund ønsker ikke eksamen i de praktiske og estetiske fagene i grunnskolen. Det er ikke vanskelig å motivere elever i disse fagene, og utvikling av god vurderingspraksis i fagene holder for å sikre gode standpunktkarakterer.

Muntlige praktiske eksamener

Skolenes landsforbund støtter forslaget om at det skal åpnes for muntlige praktiske eksamener med inspirasjon fra fag i videregående skole. Dette åpner for at elevene kan vise sin kunnskap i faget på en mer variert måte. I denne forbindelse kan kravet om en muntlig presentasjon utgå, og alternative forberedelser kan tas i bruk for å forberede eleven og for å bedre elevens prestasjon. Når det gjelder forberedelse til faget anbefaler Skolenes landsforbund at dette er beskrevet i læreplanen for faget.

Bestått vitnemål - forhold standpunkt og eksamen

Bestått standpunktkarakter bør være bestått i faget. Standpunktkarakteren er vurdert ut fra en helhetlig kompetanse i faget. En eksamenskarakter er et uttrykk for her og nå, og har gjerne færre kompetansemål enn det standpunktkarakteren er basert på.

I disse dager er også landets lærere i ferd med å bli eksperter i den teknologiske digitale verden, samtidig som alle eksamener er avlyst i år, med unntak fra privatisteksamener. Dette gjør at vi kan få mer kunnskap om det virkelig er nødvendig med eksamen på eksempelvis 10. trinn. Vi vil i tillegg få vite mer om hva som er viktig i forhold til eksamen i videregående skole og at det kan finnes andre løsninger enn dem vi kjenner til. Det er akkurat nå mange fagfolk i skolen som jobber kreativt med nye løsninger.

Skolenes landsforbund anbefaler en grundig og god evaluering i etterkant av våren 2020, for her kan vi merke en endring i nettopp vurderingsformene.

Forberedelsestid til lokalt gitt eksamen for privatister

Forberedelsestid er en viktig del av eksamen. Derfor bør det forskriftsfestes at også privatister har lik rett til forberedelse før eksamen som ordinære elever.

Del 3 HØRINGSSVAR OM FORSLAG TIL EKSAMENSORDNINGER I LÆREPLANENE FOR FAGFORNYELSEN

Språklige minoriteter

I ordinær norsk-eksamen har man rett til/krav på en forberedelsesdel. For språklige minoriteter anbefales det, og formuleringa er «bør». Denne gruppen har et særlig stort behov for forberedelsesdel, og derfor mener Skolenes landsforbund at denne gruppen også må ha krav på forberedelsesdel på lik linje med øvrige elevgrupper.

Vi anser forsøk på skriftlig-muntlig eksamensform som et positivt tiltak for å sikre økt gjennomføringsgrad blant minoritetspråklige elever.

Hørselshemmede og tegnspråk

Norsk er skriftspråket – norsk tegnspråk «muntlig». En tegnspråktekst er enten en video av en tegnspråkfortelling (lagret tekst) eller «her og nå» som en muntlig ikke lagret tekst. Så tenkes det her enten norsk for hørselshemmede = skriftlig eksamen eller norsk tegnspråk = muntlig (praktisk) eksamen? Eller tenkes det skriftlig eksamen i norsk tegnspråk der man fokuserer på tegnspråk grammatikk? Skolenes landsforbund mener at dette må komme klart frem.

Skolenes landsforbund er tilhenger av sentralt gitte eksamener med sentral sensur – også for tegnspråk. Tegnspråkopplæring er ulik fra studiested til studiested, her kreves det samarbeid mellom studiesteder og tegnspråkopplæring. En felles standard kan hjelpe på dette, så det ikke blir ulikhet, ulike krav og ulike holdninger.

Dette vil imidlertid kreve tid, penger og prioriteringer for å få til i praksis. Det vil likevel hjelpe elevene som bor spredt i landet med en felles nasjonal standard og sentralt gitt eksamen.

Muntlig – praktisk eksamen

Skolenes landsforbund mener det er positivt å innføre muntlig-praktisk eksamen i fagene listet opp i punkt 4.8 til 4.21,

Matematikk

Lokalt gitt skriftlig eksamen på Vg1 yrkesfaglig utdanningsprogram har vært en ekstra kvalitet for elevene og bør videreføres. Veldig mange matematikklærere yrkesretter pensum på en slik måte at det virker både mer meningsfylt og motiverende å ha faget. For mange elever handler dette også om muligheten til å få til et fag som ikke har vært så godt likt tidligere. Mange lærere har fulgt nasjonale satsninger som for eks. FYR, som har fokusert på dette med yrkesretting av fellesfag. Derfor ville en sentralt gitt skriftlig eksamen på dette nivået være et stort tilbakeslag av dette arbeidet.

Skolenes landsforbund ønsker ikke at det innføres eksamen i de praktiske og estetiske fagene. Se begrunnelse i del 2.

***Del 4 HØRINGSSVAR OM FORSLAG TIL MINDRE ENDRINGER OG
KLARGJØRINGER***

Skolenes landsforbund mener at fraværgrensen bør flyttes til en egen bestemmelse.
Forbundet mener også at praksisbrevprøver og kompetanseprøver skal oppbevares.

Med vennlig hilsen
for SKOLENES LANDSFORBUND

Mette Johnsen Walker

Forbundssekretær

Mobil: 481 89 480

E-post: mjw@skolenes.no